



Aan vrolijkheid is er geen gebrek in de nieuwe stal.



Met het krachtvoersysteem worden de geiten individueel gevoerd.



De nieuwe 2 x 50 Rapid Exit melkstal van Delaval.



Over de voegang aan de zijkant wordt de stal ingestroomd.



Met de gordijnen wordt het klimaat geregeld.



Momenteel lopen er 950 geiten in de nieuwe stal.

Goede planning belangrijk

Vers gras voeren in Ens

Tekst en foto's: Jasper Lentz

Vanaf de Ramspolbrug tussen Kampen en Ens is het bedrijf van de familie Smit goed te zien. Ingesloten door grasland en de Ramsgeul houden Marco en Lia 900 geiten. Als het grasseizoen begint, profiteren de geiten daarvan. "Dan staan ze altijd enthousiast aan het hek", vertelt Marco.



Marco en Lia Smit voor hun nieuwe stal in Ens.

Het bedrijf van de familie Smit staat er al sinds 1951, toen de grootouders van Lia het pachtten en er veertig koeien werden gehouden. 44 jaar later, in 1995, zijn Marco en Lia begonnen met geiten, in eerste instantie met honderd lammeren. Inmiddels is er plek voor 1.200. "Maar we werken eerst rustig naar de 1.000 toe", vertelt Marco. Grasland, zo ver je kunt kijken is er grasland. Het geitenbedrijf staat op ruim dertig hectare, waarvan het grootste gedeelte gras is. Smit teelt een weidemengsel van Engels raaigras, timothee met rode en witte klaver. Daarmee kiest hij niet zozeer voor opbrengst, maar vooral voor smaak. In april wordt de eerste snede gemaaid. Daarvan wordt een deel ingekuuld en een deel wordt rechtstreeks voor het voerhek in de stal gelegd. "Met de nieuwbouw hebben we er bewust voor gekozen om de voergangen aan de zijkanten te maken. De voegang kan in het midden, maar dan moet je er met je machines rekening mee houden dat je niet over het verse gras rijdt. Met twee voergangen aan weerszijden

van de stal hoeft dat niet", legt Marco uit. "De voergangen in de nieuwe stal zijn 4,80 meter breed, breed genoeg om er met een wagen en uitvoerband langs te rijden." Voor het instrooien van de stal heeft de Fendt door de breedte van de gang ook genoeg ruimte.

Moeilijkheid van vers gras

De moeilijkheid van het voeren van vers gras is het bepalen van de lengte waarop het gemaaid moet worden. Marco: "Het mag niet te lang zijn, want dan krijg je veel massa maar weinig inhoud. Op tijd beginnen met maaien is een vereiste." Het vergt een goede planning. "Als we te laat beginnen, lopen we achter de feiten aan. Om die reden maaien we trapsgewijs. Beginnen bij het begin, langzaam verder werken. Totdat we alles een keer gemaaid hebben, dan beginnen we weer van voren af aan." Volgens Marco is het geen overbodige luxe om goed na te denken over de maaitactiek. Temeer omdat er rekening moet worden gehouden met de weersomstandigheden. "Als het water uit de opraapwagen loopt, is het niet goed. Het is niet erg als het gras iets te nat is, want dat kunnen we wel compenseren met een wat drogere baal hooi. Als je geen mais voert, is het altijd handig goede balen droog hooi te hebben staan. Dan krijg je, vooral als het regent, voldoende droge stof in de geit." Nadenken over het gras wordt er gedaan, maar het schiet er ook weleens bij in. "Je zet gemakkelijk de maaibek aan de grond, maar voor je het weet probeer je er te lang gras door te duwen om de laatste bundel van het perceel te krijgen. De ervaring leert dat we op zo'n moment dat gras beter in pakken kunnen doen en elders moeten gaan maaien."

In totaal bestaat het bedrijf van de familie

Smit uit drie gebouwen. De oude grupstal staat het dichtst bij het woonhuis. Die stal, waar ooit de koeien stonden, is omgebouwd tot stal voor de lammeren. Bij binnenkomst is er aan de rechterzijde gebruik gemaakt van de zolder die de vader van Lia er jaren geleden in maakte. Met een wand is de lammerhuisvesting gescheiden van het deel van de schuur waar de trekker staat. In de middelste stal staan de drachtige dieren samen met veertig oudere geiten. "Die geiten krijgen nog de kans in een nieuwe ronde. Normaal gesproken zouden ze vertrokken zijn omdat ze te weinig meer gaven. Maar omdat ze zich door de jaren heen wel bewezen hebben, en we hebben er de ruimte voor, komen ze nog een keer bij de bok", aldus Marco.

In februari 2016 is de nieuwe stal opgeleverd. Momenteel lopen er 950 melkgeiten. Het krachtvoersysteem dat vanuit de oude stal meeverhuisde, staat in het midden van de stal. Met het systeem worden de geiten individueel gevoerd, afhankelijk van de hoeveelheid melk die ze geven. In de nieuwe melkstal, een 2x50 Rapid Exit van Delaval, wordt twee keer per dag zo'n drie uur gemolken. "Dat is best lang, maar daar hebben we bewust voor gekozen. Ik wil de dieren zien en controleren. Dat doen we samen met een zyp'er uit de buurt. We hebben nog wel nagedacht over een carrousel, maar dat past niet bij ons", vertelt Marco. Het was wel even wennen in de nieuwe melkstal. "Er zijn nog wat kinderziektes, maar die worden verholpen. Delaval is niet te beroerd om mee te denken, daardoor komt de routine die we altijd hebben gehad vanzelf weer terug."

Profiel

Naam: Marco en Lia Smit
Woonplaats: Ens
Bedrijf: Een melkgeitenbedrijf met in totaal 950 dieren. De boerderij is gehuisvest in het voormalige melkkoebenbedrijf van de ouders van Lia. In 1995, bij de overname door Marco en Lia, werd het een geitenbedrijf met in eerste instantie 100 lammeren. Nu is er plek voor 1.200 dieren. Rondom de stallen ligt in totaal ruim 30 hectare grasland. In het seizoen krijgen de dieren vers gras gevoerd.